

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

IKT. SZÁM: VII/ID/207/3 (2014)

EMLÉKEZTETŐ
2014. OKTÓBER 30.

Helyszín: 1055 Budapest, Kossuth tér 2-4. VI. em. 607.

Időpont: 2014. október 30. 13:00

Tárgy: Az Emberi Jogi Munkacsoport első ülése a 2014-2018-as kormányzati ciklusban

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

1. napirendi pont: Elnöki megnyitó

Dr. Répássy Róbert, a Munkacsoport elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd röviden ismertette az Emberi Jogi Munkacsoportról szóló 1039/2012. (II. 22.) Korm. határozatot, valamint annak legutóbbi módosítását. A Korm. határozat módosítása előtt közigazgatási egyeztetésre került sor, de amennyiben szükséges további módosításokat is lehet kezdeményezni. A Munkacsoport tagjai államtitkárok, akiket akadályoztatásuk esetén a helyettesítési szabályok értelmében a tárca másik államtitkára, vagy az államtitkár által irányított helyettes államtitkár helyettesíthet. Más vezetők is jelen lehetnek az üléseken, azonban határozathozatalban csak állami vezetők vehetnek részt. Az Emberi Jogi Munkacsoport vezetésében a Korm. határozat módosításával változás következett be, a Munkacsoport elnöke az Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkára, alelnöke pedig az Igazságügyi Minisztérium európai és nemzetközi igazságügyi együttműködésért felelős államtitkára. **Dr. Répássy Róbert** ismertette továbbá, hogy a Munkacsoport Emberi Jogi Kerekasztalt működtet, amelynek több Tematikus Munkacsoportja van. A Tematikus Munkacsoportok vezetői államtitkárok, helyettes államtitkárok voltak az elmúlt két évben.

Az előre megküldött napirendhez nem volt javaslata a Munkacsoport tagjainak, elfogadásra kerültek a napirendi pontok.

2. napirendi pont: Új ügyrend előterjesztése, elfogadása

Dr. Répássy Róbert elmondta, hogy az új ügyrend igazodik a Korm. határozatban végrehajtott változásokhoz: a korábbiakban szükség szerint, de legalább negyedévente kellett üléseket tartani, a jövőben félévente fog ülésezni az Emberi Jogi Munkacsoport. A Munkacsoport tagjai is a Korm. határozatnak megfelelően változtak az ügyrendben. Az üléseken a Munkacsoport tagjain kívül állami vezetők, ill. a tagok által meghívott személyek

vehetnek részt, vagyis szakértők bevonására is van lehetőség. **Dr. Répássy Róbert** hangsúlyozta továbbá, hogy az ülésekről készült emlékeztetők nyilvánosak lesznek.

Az ügyrenddel kapcsolatosan további változás következett be a Kerekasztal és a Tematikus Munkacsoportok tagjaiban. Az ügyrend értelmében:

24. A Tematikus Munkacsoport tagja a Tematikus Munkacsoport elnöke által felkért, a Tematikus Munkacsoport feladatkörét érintő tevékenységet végző alkotmányos szerv képviselője, központi államigazgatási szerv vezetője, civil szervezetek, érdek-képviselői szervezetek és szakmai szervezetek képviselői.

Az új ügyrendet egyhangúan elfogadták a jelenlévők.

3. napirendi pont: Kerekasztal működésében való részvétel

Dr. Répássy Róbert tájékoztatta a résztvevőket, hogy a Kerekasztal civil szervezetekkel való párbeszédre ad lehetőséget. A Tematikus Munkacsoportok egy-egy emberi jogi kérdés alaposabb megvizsgálására, megbeszélésre alkalmasak. Itt lehetősége van a civil szervezeteknek és az állami szerveknek, hogy kifejtsék álláspontjukat egy-egy konkrét témában, tehát komplex megbeszélések alakulnak ki, nem csak kétoldalúak, mint a tárcákkal való egyeztetés során.

A Munkacsoport elnöke tájékoztatta továbbá a jelenlévőket arról, hogy az Emberi Jogi Kerekasztal 2012-ben jött létre, pályázati alapon választották ki a tagjait. Eredetileg 90 pályázat érkezett be, amelyből 45 tag került kiválasztásra. 2013-ban kilépett a Kerekasztalból a Tribunus Jogsegélyszolgálat Közhasznú Egyesület, amelynek nem volt kapacitása részt venni az üléseken. Ezen kívül a Magyar Helsinki Bizottság, a Társaság a Szabadságjogokért, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda, a European Roma Rights Centre, valamint a Központ a Mentális Sérültek Jogaiért Alapítvány is kilépett az Emberi Jogi Kerekasztalból az Ökotárssal kapcsolatos kormányzati intézkedésekre hivatkozva. **Dr. Répássy Róbert** elmondta, hogy válaszelevelében az érintett civil szervezetek részére jelezte, hogy mivel a kilépésük indoka nem függ össze a Munkacsoport munkájával, nem tudja orvosolni az őket ért sérelmeket, de amennyiben úgy észleli, hogy az eljárások során sérülnének az emberi jogaik, fel fogja említeni a szavát ez ellen.

A Munkacsoport elnökének véleménye alapján érdemes lenne újra áttekinteni annak a 45 civil szervezetnek a pályázatát, akik nem tudtak részt venni a Kerekasztal munkájában. Csatlakozási szándékát jelezte a Felelős Társadalomért Közhasznú Alapítvány, valamint Dr. Répássy Róbert szerint érdemes lenne meghívni az Alapjogokért Központot is a Kerekasztal munkájába. Jelezte továbbá, hogy minden Tematikus Munkacsoport vezetőjének van lehetősége további civil szervezetek bevonására is.

4. és 5. napirendi pont: Tematikus Munkacsoportok elnökeinek kijelölése, tematikus ülések összehívásának rendje

A Tematikus Munkacsoportokat illetően a következő változásokról határoztak a Munkacsoport tagjai:

Tematikus Munkacsoport	Elnök 2012-2014	Elnök 2014-2018
Egyéb Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport	dr. Latorcai Csaba	Megszűnik a Tematikus Munkacsoport
Egyéb Polgári és Politikai Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport	dr. Répássy Róbert	dr. Répássy Róbert
Fogyatékossgal Élők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport	Fülöp Attila	Dr. Czibere Károly
Gyermekek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport	Asztalosné Zupcsán Erika	Novák Katalin
Hajléktalanügyért Felelős Tematikus Csoport	Asztalosné Zupcsán Erika	Dr. Czibere Károly,
Idősek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport	Asztalosné Zupcsán Erika	Novák Katalin
LMBT Emberek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport	dr. Répássy Róbert	dr. Répássy Róbert
Menekültügyért és Migrációért Felelős Tematikus Munkacsoport	dr. Felkai László	dr. Felkai László
Nemzetiségi Ügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport	dr. Latorcai Csaba	dr. Deák Imre
Nők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport	dr. Kiszely Katalin	Novák Katalin
Romaügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport	Langerné Victor Katalin, dr. Garai Péter	Langerné Victor Katalin
Véleménynyilvánítás Szabadságáért Felelős Tematikus Munkacsoport	Balatoni Monika	Dr. Berke Barna

Schanda Tamás ifjúságpolitikáért felelős helyettes államtitkár jelezte, hogy Novák Katalin államtitkár asszony kéri, hogy akadályoztatása esetén a Gyermekek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport vezetésének helyettesítését Schanda Tamás, az Idősek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport, valamint a Nők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport helyettesítését Fűrész Tünde család- és népesedéspolitikáért felelős helyettes államtitkár láthassa el.

Dr. Répássy Róbert válaszában elmondta, hogy a Tematikus Munkacsoportok elnökeinek helyettesítésére nincsen külön szabály az ügyrendben, valamint tájékoztatta a jelenlévőket, hogy ezeken az üléseken politikai jellegű viták is előfordulhatnak, ezért célszerűbb, ha államtitkár tudja ellátni a vezetői feladatokat.

Az Egyéb Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport megszűnésének oka, hogy több tárca illetékességi körébe tartozik, valamint több Tematikus Munkacsoport is lehetőséget ad az itt felmerülő problémák megvitatására. Amennyiben a jövőben igény merül fel a Tematikus Munkacsoport újbóli életre hívására, ennek nem lesz akadálya.

Dr. Modori László munkaerőpiacért felelős helyettes államtitkár a fentiekben elhangzottakat kiegészítette azzal, hogy a Tematikus Munkacsoportok több témát is lefednek, például a foglalkoztatás kérdésköre több helyen megjelenik, azonban nem vezető témaként, így nem tartja indokoltnak, hogy a Szakképzésért és Munkaerőpiacért Felelős Államtitkárság vezesse az Egyéb Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoportot. A helyettesítésre kitérve pedig véleménye alapján az ügyrendben szereplő helyettesítési szabály általános jelleggel értelmezhető, így a Tematikus Munkacsoportok elnökeinek a helyettesítésére is alkalmazható.

Schanda Tamás jelezte, hogy számára nem egyértelmű az ügyrend abban a tekintetben, hogy az ülés vezetését pontosan kinek kell vállalnia, de amennyiben a Munkacsoport számára elfogadható az általános helyettesítési szabály, ezek alapján fognak eljáráni.

A Munkacsoport úgy határozott, hogy a helyettesítési szabályokat egységesen, a Dr. Modori László által kifejtettek szerint értelmezik.

Dr. Répássy Róbert megkérte a tagokat, hogy amennyiben véleményük szerint kimaradt valamilyen emberi jogi kérdés a Tematikus Munkacsoportok felsorolásából, azt jelezzék.

Szakáli István Loránd agrárfejlesztésért és hungarikumokért felelős helyettes államtitkár megkérdezte, hogy van-e lehetőség új Tematikus Munkacsoport létrehozására. Szakértői szinten felmerült az az igény, hogy létre kellene hozni az egészséges környezettel kapcsolatos munkacsoportot.

Dr. Répássy Róbert jelezte, hogy egészséges élelmiszerekkel kapcsolatos új munkacsoport is alakulhatna, mert ez is fontos és aktuális kérdés.

Szakáli István Loránd kérvényezte, hogy a tárcán belüli egyeztetési folyamatok után írásban javaslatot tehessenek egy vagy két új Tematikus Munkacsoport létrehozására.

A Munkacsoport felhatalmazta **Dr. Répássy Róbertet**, hogy egy ilyen jövőbeni javaslat elfogadása miatt ne kelljen külön ülést összehívni, mint elnök létrehozhatja az új Tematikus Munkacsoportokat, és elnökeiket kijelölheti.

Dr. Czibere Károly szociális ügyekért és társadalmi felzárkózásért felelős államtitkár arról kért tájékoztatást, hogy az egyházügyi kérdések melyik Tematikus Munkacsoport hatáskörébe tartoznak. Ez a téma azért fontos, mert voltak olyan egyházak, amelyek már civil szervezetként működnek tovább.

Dr. Répássy Róbert válaszában elmondta, hogy az Egyéb Polgári és Politikai Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport foglalkozik a témával. Ugyanakkor az „Egyéb” témából át lehet emelni kérdéseket más Tematikus Munkacsoport hatáskörébe, amennyiben szükség van rá. Tájékoztatta továbbá a résztvevőket, hogy a Tematikus Munkacsoportok a hatályos szabályozás értelmében szükség szerint üléseznek, ugyanakkor célszerű lenne félévente üléseket tartani. Jelezte továbbá, hogy a Tematikus ülések szervezésének kezdete előtt újból fel kell venni a kapcsolatot a civil szervezetekkel, ebben segítséget tud nyújtani az Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága. Más állami szervet is meghívhatnak az elnökök, így van lehetőség a különböző feleket összehozni, aktuális kérdéseket megbeszélni.

Schanda Tamás megkérdezte, hogy megkaphatják-e azoknak a civil szervezeteknek a jegyzékét, akik részt vettek a Tematikus Munkacsoportok működésében, Tematikus Munkacsoportonkénti bontásban. Továbbá javaslatot kért arra vonatkozóan, hogy lehetőség van-e új civil szervezetek bevonására, valamint a pályázatra jelentkezett 90 szervezet nevét is szeretné elkérni a Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkárság.

Dr. Répássy Róbert bemutatta **dr. Bielik Rékát** az Emberi Jogi Munkacsoport Titkárságának vezetőjét, és kérte, hogy az ilyen operatív jellegű kérdésekkel hozzá forduljanak a jövőben. A Titkárság elvégzi a Munkacsoport működésével kapcsolatos adminisztratív munkákat, valamint működteti az emberijogok.kormany.hu oldalt. Jelezte, hogy a Tematikus Munkacsoportok emlékeztetőinek nyilvánosnak kell lenniük, ezt a civil szervezetek is elvárják az elnököktől. Nem sajtónyilvánosak az ülések, de van erre is lehetőség. Dr. Répássy Róbert elmondta, hogy konferenciát is tervez bizonyos témákban, és erre bátorította a többi tagot is.

6. napirendi pont: Emberi Jogi Kézikönyv

Dr. Répássy Róbert tájékoztatta a jelenlévőket a készülő Emberi Jogi Kézikönyv részleteiről. Egy 90-100 oldal terjedelmű kiadvány lesz, amely az Alaptörvény alapjogi katalógusának sorrendjében mutatja be a magyar emberi jogi szabályozást. Angol és magyar nyelven is elkészül majd. A Kézikönyv a következők szerint épül fel:

1. Előszó
2. Betűszavak
3. Útmutató a kézikönyv használatához
4. Ajánlott szakirodalom
5. Online források
6. A Magyar Alkotmányfejlődés
7. Magyarország Alaptörvénye
8. Alapjogok fogalma
9. Alapjogok forrásai
10. Alapjogok rendszere
11. Szabadság és felelősség
12. Egyes alapjogok

Elsősorban a jogszabályokon és azok magyarázatán alapul majd. A Kézikönyv tervezett megjelenési ideje december 10., az emberi jogok világnapja, de amennyiben nem készül el addigra, legkésőbb januárban meg fog jelenni. **Dr. Répássy Róbert** javasolta továbbá, hogy a tárcák is készítsenek hasonló tematikus kézikönyveket.

Dr. Modori László véleménye szerint nem elegendő, ha csak a jogszabályok magyarázatát tartalmazza a Kézikönyv, mert aktuális problémák felmerülése esetén ezek nem tudnak megfelelő segítséget nyújtani. Konkrétabb megfogalmazásokra lenne szükség.

Dr. Répássy Róbert véleménye szerint a jogszabályok megfelelőek Magyarországon, amely tényről szükséges hangsúlyozni ilyen jellegű viták esetén. De a Kézikönyv is tartalmazni fog egy „Kérdések és válaszok” részt, amely lehetőséget nyújt arra, hogy konkrétan megfogalmazza a leggyakrabban felmerülő kérdéseket, és erre a válaszokat.

Brassói János, a Köznevelésért Felelős Államtitkárság főosztályvezetője csatlakozott a **dr. Répássy Róbert** által elmondottakhoz. Véleménye alapján külön kell választani a tárcákat érintő részletkérdéseket, valamint az alapjogi pillért. A jogszabályi környezet megfelelő, amennyiben szabálysértések történnek, az illetékes hatóságnak ki kell vizsgálnia.

Dr. Mikola István biztonságpolitikai és nemzetközi együttműködésért felelős államtitkár támogatta az Kézikönyv megjelentetését. Véleménye szerint rövid, tömör megfogalmazásokra van szükség, az alapelvek lefektetésére, valamint utalások kellenek, hogy a részletesebb szabályozás hol érhető el. Elmondta, hogy a Külgazdasági és Külügyminisztérium rendszeresen szokott megbeszéléseket tartani egy-egy aktuális kérdés tekintetében különböző szervezetekkel, például az ebola témájában. Ilyeneket véleménye szerint a Munkacsoport keretén belül is lehetne szervezni, és nem csak a Kerekasztal tagjait célszerű ezekre meghívni, hanem más szervezeteket is.

Dr. Modori László jelezte, hogy arra gondolt, amit **dr. Répássy Róbert** mondott, hogy legyen egy „Kérdések és válaszok rész”, amely az ágazat alapjogi vonatkozására utal, az alkotmány és a vonatkozó törvényi szabályozás lényegének bemutatásával, nem pedig részletes magyarázatok kellenek. Ugyanis amikor támadások érik a magyar szabályozást, sokszor a másik fél vagy nem ismeri vagy rosszul értelmezi a jogszabályokat.

További hozzászólás hiányában **dr. Répássy Róbert** berekesztette az ülést.

Budapest, 2014. október 31.

Hangfelvétel alapján készítette: Princz Viktória

Látta: dr. Bielik Réka

Jóváhagyta: dr. Répássy Róbert, az Emberi Jogi Munkacsoport elnöke